

Aan de gemeenteraad

datum	08 december 2020
behandeld door	Marcel Smit
ons kenmerk	2020-0162336
doorkiesnummer	078-7706231
Onderwerp	Businesscase 'Cultuurplatform'

Geachte mevrouw, heer,

De commissie ABZ is op 14 september en 12 oktober 2020 geïnformeerd door het college over het proces en de inhoud van de ombuigingen. Onderwerp van informatie was ook het voornemen om businesscases uit te werken voor een viertal onderwerpen. Het gaat om 'Ruimte en bouwen', 'Cultuurplatform', 'Fietsparkeren centrum' en 'Lokale lasten'. De commissieleden hebben zich over randvoorwaarden en uitgangspunten voor de businesscases uitgelaten. De gemeenteraad heeft zich gebogen over de inhoud van de businesscases en heeft hierover moties aangenomen. Het geheel is meegenomen in de afwegingen om tot een formulering van de inhoud van businesscases te komen. Het resultaat daarvan ligt nu voor. Eerder is afgesproken dat de inhoud van de businesscases via raadsinformatiebrieven met u wordt gedeeld.

Bij deze raadsinformatiebrief gaat het om de businesscase 'Cultuurplatform'. Alleen de onderdelen die te maken hebben met de opdrachtformulering en de reikwijdte van de opdracht hebben wij uitgewerkt.

Ten aanzien van deze businesscase zijn drie opmerkingen van belang:

- Wij zijn voornemens meer partijen bij de businesscase te betrekken dan in stukken van 12/10 staan vermeld.
- De toezegging n.a.v. de motie over de businesscase Cultuurplatform is betrokken bij de opdrachtformulering. Het behoud van een theatergebouw is een van de uitwerkingsvarianten.
- De businesscase kent geen strakke kaders. Wij willen dit traject samen met de cultuurpartners oppakken en met elkaar verkennen welke creativiteit er los kan komen.

Opdrachtformulering businesscase 'Cultuurplatform'

Onderzoek op welke wijze een cultuurplatform in Papendrecht kan worden ingericht om de samenwerking en samenhang tussen culturele activiteiten te bevorderen en daarmee tegelijkertijd vanuit een samenhangende visie en inzet te komen tot een kostenbesparing (ombuiging) binnen een bandbreedte tot 30% van het budget.

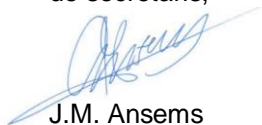
Planning businesscase 'Cultuurplatform'

De businesscase wordt rond de zomer van 2022 ter besluitvorming aangeboden aan de gemeenteraad. In Q1 van 2021 wordt in afstemming met betrokken partijen een projectplan opgesteld met een meer uitgewerkte planning inclusief tussenstappen.

De commissie ABZ wordt eind maart 2021 geïnformeerd over de voortgang van de uitwerking van de businesscases.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Papendrecht,
de secretaris, de burgemeester,

J.M. Ansems

A.J. Moerkerke

Format voor Businesscase (BC)

Naam Businesscase: **CULTUURPLATFORM PAPENDRECHT**

Betrokkenen bij Businesscase

Gemeente:

Bestuurlijk trekker / bestuurlijk opdrachtgever: Wethouder Corine Verver-van Geesbergen

Bestuurlijk betrokken: Wethouder Kees de Ruijter

Ambtelijk opdrachtgever: MT-lid Peter Naeije

Inhoudelijk betrokkenen: Diverse medewerkers team Maatschappelijke Ontwikkeling

Projectleider: extern (i.v.m. omvang van de businesscase en de benodigde capaciteit)

Financiële betrokkenen: MT-lid Stefan Brouwer (concerncontroller) en financieel adviseur MO

Communicatie: Lars Walder

Externe deskundigheid: indien nodig in te schakelen

Externen:

Jeugdtheaterschool

Muziekvereniging Excelsior

Oranje comité Papendrecht

Stichting Lichtjesfeest

Recreatie en cultuurholding BV

Stichting cultuureducatie

Stichting Huiskamer

Culturele raad

Volksuniversiteit

Bibliotheek AanZet

De partijen die betrokken (kunnen) worden bij Cultuurplatform zijn onder te verdelen in twee hoofdcategorieën:

- Partijen die zich in hoofdzaak richten op culturele activiteiten (podium & kleinkunst / cultuur, e.d.);
- Partijen die zich in hoofdzaak meer richten op het (organiseren van) activiteiten / evenementen;

Mochten er bij de uitwerking zich kansen voor doen, bijvoorbeeld (maar niet uitsluitend) op het gebied van huisvesting en/of multifunctioneel gebruik van voorzieningen dan kunnen er altijd ook andere (niet culturele) partijen betrokken worden.

Tevens kunnen er partijen (in de eerste fase van uitwerking) afvallen. In dat geval wordt de subsidie alsnog beoordeeld in het kader van ombuigingstraject subsidies.

1. Inleiding

Opdracht van de BC:

Onderzoek op welke wijze een cultuurplatform in Papendrecht kan worden ingericht om de samenwerking en samenhang tussen culturele activiteiten te bevorderen en daarmee tegelijkertijd vanuit een samenhangende visie en inzet te komen tot een kostenbesparing (ombuiging) binnen een bandbreedte tot 30% van het budget.

Rol en mogelijk gebruik van de BC:

De rol van de businesscase is tweeledig: het behouden en waar mogelijk versterken van de culturele sector voor alle inwoners van Papendrecht en tegelijkertijd onderzoeken welke financiële keuzes daarbij gemaakt kunnen worden.

Het gaat om het verkennen van de mogelijkheden en benutten van de kansen om de samenwerking binnen het brede cultuurdomein te versterken. Met het cultuurplatform kan een bredere basis worden gelegd voor een culturele infrastructuur, zodat via dit platform gewerkt kan worden aan het stimuleren, verrijken en voor veel mensen (en specifieke doelgroepen) toegankelijk maken van cultuur in Papendrecht. De overtuiging van het college is dat er met meer samenhang en samenwerking (op termijn) ook minder middelen nodig zijn. Daarnaast kan de businesscase gebruikt worden om keuzes te maken welke onderdelen van cultuur (financieel) prioriteit moeten hebben (bij minder beschikbare middelen). Van belang is om cultuur beschikbaar te houden voor verschillende doelgroepen (jeugd) en diversiteit in aanbod.

Aanleiding tot de gedachte het onderwerp in een BC uit te werken:

De aanleiding was het grote aantal budgetten dat direct of indirect voor culturele activiteiten wordt ingezet. Later in de uitwerking van deze opdracht wordt daar een overzicht van gegeven. Het betreft een totaalbudget van € 1,4 miljoen voor circa 10 verschillende (vormen van) subsidies/bijdragen, waarbij de Recreatie en Cultuur Holding BV en de Bibliotheek veruit het grootste subsidieontvangers zijn (beide ca. 40% van het totaalbedrag)

Wat er gebeurt als de BC niet wordt uitgewerkt en alles bij het oude blijft:

Als de businesscase niet wordt uitgewerkt en alles bij het oude blijft laten we de kans liggen om de culturele infrastructuur te versterken en de samenhang en samenwerking te versterken. De huidige versnippering blijft gehandhaafd. Daarnaast wordt een meer evenwichtige financiële ombuiging (met beleid) niet gerealiseerd. Ongetwijfeld zal dan nog wel op onderdelen worden omgebogen, maar veel minder vanuit een samenhangende visie en inzet. De verwachting is dat de bezuinigingen dan een groter effect zullen hebben op het (afnemen van het) aanbod. Een onderzoek naar multifunctioneel gebruik van de accommodatie zal dan niet (zo snel) worden gerealiseerd.

Korte beschrijving van het 'speelveld' van de BC (inclusief opsomming betrokkenen):

Het speelveld bestaat uit alle betrokkenen bij cultuur in Papendrecht en de gemeente in de verschillende rollen. De actoren zijn al bij een eerder onderdeel beschreven. De grootste actoren zijn (financieel gezien) het theater en de bibliotheek.

Bij de verdere uitwerking van de businesscase is het van belang een krachtenveldanalyse te maken, waarin de externe actoren en de gemeente in de diverse rollen gepositioneerd worden.

Beschrijving van de architectuurprincipes van de BC als die op voorhand kunnen worden mee gegeven (denk daarbij aan participatie en trends en ontwikkelingen):

Cultuurmenu is een belangrijke samenwerking op het gebied van cultuureducatie met cofinanciering. Het cultuurmenu is een voorbeeld van een samenwerking die er voor zorgt dat 1+1 = 3 kan worden en het is van belang dat we dat behouden en uitbouwen.

Uiteraard worden uitgangspunten en randvoorwaarden bij de uitwerking (en opstellen projectplan) meegegeven. Wij proberen dat echter wel tot een minimum te beperken, zodat er ruimte is voor meedenken, creatieve inbreng en actieve deelname van betrokkenen/stakeholders. Helder moet wel zijn dat uiteindelijk wel een besparing gerealiseerd moet worden, waarbij de besluitvorming hierover uiteindelijk via het college bij de gemeenteraad ligt.

2. Uitgangspunten

Belangrijkste bestuurlijke invalshoeken en uitspraken die de architectuurprincipes van de BC maken of beïnvloeden:

Eerder is gesteld dat het theater qua budgetomvang één van de grootste actoren is in het cultuurspeelveld. De theaterfunctie kan daarbij als trigger werken voor twee uitwerkingsrichtingen:

1. Een theater is als gebouw en stenenconstruct niet meer nodig

Bij deze uitwerkingsrichting horen minimaal de volgende uitgangspunten:

- Een 'kleine zaal' voor kleinschalige optredens (schoolvoorstelling/filmvertoning/cabaret/sprekersavonden) is nodig voor de cultuurbeleving in Papendrecht
- Ruimte voor muzieklessen is nodig
- Cultuuronderwijs is belangrijk voor de ontplooiing van leerlingen

2. Een theater blijft als gebouw en stenenconstruct noodzakelijk

Bij deze uitwerkingsrichting horen minimaal de volgende uitgangspunten:

- Grootschalige optredens in Papendrecht blijven mogelijk
- Verkennen mogelijkheden voor multifunctioneel gebruik van het theatergebouw (muziekonderwijs, denksport, etc.) om de kosten van accommodaties in totaal te reduceren
- Ruimte voor muzieklessen is nodig
- Cultuuronderwijs is belangrijk voor de ontplooiing van leerlingen.

Los van de uitwerkingsrichting van een theater is het bouwen aan een culturele infrastructuur een belangrijk architectuurprincipe voor de businesscase. Daarbij kunnen we denken aan:

- Een platform dat verbindingen en samenwerking faciliteert tussen culturele professionals, culturele ondernemers, cultureel betrokkenen, amateurkunst en educatieve instellingen
- Een platform dat de mogelijkheden van het bestaande culturele veld in de gemeente Papendrecht zo goed mogelijk laat benutten
- Een platform dat ontmoetingen faciliteert voor cultureel ondernemers, professionals en kunstbeoefenaars
- Een platform dat het culturele veld en het culturele aanbod versterkt

Probleempunten van de belangrijkste actoren bij de huidige situatie en de nabije toekomst (denk hierbij ook aan participatie):

Het theater is ondergebracht in een zelfstandig bv (recreatie en cultuurholding bv). Het contract van de gemeente met deze partij loopt nog tot 1 januari 2023. De kapitaallasten van het gebouw lopen nog jaren door. Zonder een gebouw is er geen theaterfunctie meer in Papendrecht die grootschalige optredens kan organiseren.

Deze businesscase is groot qua budgetomvang en groot qua aantal betrokkenen en stakeholders, zodat een apart communicatieplan wordt gemaakt.

Beschrijving toekomstige ontwikkelingen die het onderwerp van de BC beïnvloeden. Eventueel beschrijven als scenario's:

Een belangrijke ontwikkeling is het project haalbaarheidsonderzoek nieuwe huisvesting voor de VO scholen, waaronder het Willem de Zwijgercollege. Het theater is in deze school ondergebracht. Keuzes voor nieuwe huisvesting voor de school kunnen consequenties hebben voor het (theater)gebouw, maar zal op korte termijn nog geen effect hebben.

Bepalen financiële kaders voor uitwerking BC.

Hieronder zijn de budgetten die ingebracht worden in deze businesscase weergegeven met vermelding van de betreffende nummers uit de ombuigingscatalogus.

Nr.	Ombuiging	Mogelijkheid onderzoeken	Budget
19	Subsidie Jeugdtheaterschool Papendrecht	Ja	€ 10.000
29	Subsidie Culturele Raad	Ja	€ 14.000
32	Subsidie Muziekvereniging Excelsior <i>*Betreft totale subsidie, inclusief huisvesting (€ 30.000)</i>	Ja	€ 38.000
33	Subsidie Oranjecomité	Ja	€ 24.000
34	Subsidie Stichting Lichtjesfeest	Ja	€ 5.000
67	Exploitatiebijdrage theater verlagen. Stoppen met Theater	Ja	€ 560.000
69	Ondersteuning Muziekonderwijs. <i>*Betreft totale subsidie inclusief cultuuronderwijs. Muziekonderwijs is ca. € 42.000</i>	Ja	€ 158.000
70	IJsbaan en Pup (kerstmarkt) <i>*Voor deze businesscase (financieel) alleen deel PUP IJsbaan betreft subsidie van € 40.000</i>	Ja	€ 30.000
99	Ondersteuning culturele groepen (Culturele raad); <i>*Financieel deel ondersteuning culturele (advies)raad **Let op: is ambtelijke inzet t.w.v. € 25.000 en geen subsidie</i>	Ja	€ 25.000
28	Bibliotheek AanZet <i>*Betreft totale subsidie inclusief ca. € 100.000 huur.</i>	Ja	€ 550.000
27	Volksuniversiteit <i>*Huisvestingskosten bedragen ca. € 35.000</i>	Ja	€ 26.000
Totaal			€ 1.440.000

Deze businesscase moet ook een substantiële bijdrage leveren aan de ombuigingen. Het is lastig om (mede vanwege alle variabelen) vooraf daar bestuurlijk een budgettair kader voor aan te geven. Daarbij spelen ook de huisvestingskosten bij partijen (wat direct ook inkomsten voor de gemeente kunnen zijn) een rol.

Helder is dat er ook een verschil is te verwachten van het besparingspotentieel tussen de twee uitwerkingsvarianten.

Indicatief wordt gedacht aan een besparing tot ca. 30%.

Wat zijn de kritische succesfactoren waarop de opdrachtgever de BC zal afrekenen?:

Kritische succesfactoren zijn:

- Bouwen van een culturele infrastructuur via een cultuurplatform
- Inbreng, draagvlak en acceptatie bij culturele partners
- Bestuurlijk draagvlak
- Realisatie van een ombuiging tot 30% van het budget
- Benutten van combinatie kansen

De budgettaire kaders zijn flexibel. Afhankelijk van de uitwerkingsrichting en de inzet van meer budgetten en/of accommodaties in de businesscase veranderen de budgettaire kaders en de te realiseren ombuiging.

In deze businesscase is de theaterfunctie zowel inhoudelijk, alsook financieel de kern. Daarbij geldt ook dat de huidige afspraken met theater zijn niet zo maar open te breken, zodat wijzigingen niet in kunnen gaan voor 2023.

De businesscase wordt rond de zomer van 2022 ter besluitvorming aangeboden aan de gemeenteraad. In Q1 van 2021 wordt in afstemming met betrokken partijen een projectplan opgesteld met een meer uitgewerkte planning inclusief tussenstappen.